

Arbejdsmarkedsudvalget
AMU alm. del - Bilag 166

Note fra AMU-sekr.: Offentligt

Arbejdsmarkedsudvalget
Folketinget, Christiansborg
1240 København K.

Materiale udleveret af deputationen er
fremlagt udvalgets medlemmer og
stedfortrædere.

Deputation onsdag d. 21. Februar 2007; kl. 09:45 – mødelokale 2 – 080.
Foretræde: Pia Larsen, Christa Larsen og Pia Mortensen

Vi har bedt om dette møde for at gøre opmærksom på, at de nuværende sygedagpenge- og pensionsregler bevirker, at syge mennesker trækkes igennem helt umenneskelige, og meget lange sagsforløb.

Vi mener, at de stramninger beskæftigelsesministeren har foretaget på området, bevirker at kommuner omgås og tolker lovgivningen på en sådan måde, at kommuner har en økonomisk interesse, fremfor at hjælpe de sygemeldte.

Vi mener, at kommuner generelt ikke følger lovgivningen på området, såsom at sikre borgerens retssikkerhed, lave helhedsvurderinger, sygeopfølgning og sygdomsafklaringer som de efter Retssikkerhedslovens § 4 til 7 og Lov om Aktiv Socialpolitik § 12b; og stk. 2, 3 og 4, har pligt til.

I 2003 ændrede beskæftigelsesministeren de eksisterende regler på området. De stramninger der blev foretaget var i særdelshed:

1. Tidsbegrænset sygedagpenge (1 år)
2. Lov om førtidspension (især § 15; stk.2)
3. Kontantshjælpsloftet.
4. Ændring på refusion til kommuner ved førtidspension og revalidering.

Rigtig mange stramninger, at sætte ind på én gang, hvilket også har skabt store problemer for de der er syge.

Allerede i 2004, gjorde Villy Søvnald (SF) opmærksom på, at kommuner havde en økonomisk interesse i, at trække sager om førtidspension i langdrag.

Denne problematik har siden været debateret i folketinget, adskillige gange. Oppositionen stillede i foråret 2006 et lovforslag om ophævelse af sygedagepengeloftet, men forslaget blev nedstemt af regeringspartierne.

Den 24. november 2006 var lovforslaget om ændring af sygedagpengeloven (L. 73), til debat i Folketinget.

En ændring der ville berøre og måske kan gavne ca. 400 syge, ud af ca. 5000 syge om året.

Ændringen blev vedtaget. Den nye sygedagpengelov træder i kraft d. 1. april 2007. Beskæftigelsesministeren sagde: "Det er ikke rimeligt, at sygemeldte, som har udsigt til at kunne komme tilbage på arbejdsmarkedet, mister retten til sygedagpenge, mens de endnu er i behandling. De skal have den nødvendige ro til at blive helt raske".

Syge, der ikke har udsigt til ordinært arbejde, vil ikke kunne få forlænget deres sygedagpenge i op mod tre år, sådan som loven er formuleret.

Mange får ikke forlænget sygedagpengeperioden udover de 52 uger, og placeres i stedet på kontanthjælp.

Det er os, der ikke har mulighed for at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Vi parkeres på kontanthjælp i årevis og udsættes for en masse unødigt stress gennem opslidende og langvarige sagsforløb, gentagne arbejdsprøvninger og økonomiske problemer.

Når vi overgår fra sygedagpenge til kontanthjælp, skriver vi under på, at vi står til rådighed for arbejdsmarkedet og er arbejdssøgende. Det er her filmen knækker. Mennesker med længerevarende sygdom hører ikke til på kontanthjælp. Vi er stadig syge, vi står ikke til rådighed for arbejdsmarkedet.

Vi har ikke rest af erhvervsevne og derfor nytter det ikke, at vi piskes gennem formålsløse arbejdsprøvninger, revalideringer eller fleksjob, som vi tværtimod bliver mere syge af.

Når syge placeres på kontanthjælp ryger vi ud i en gråzone. Vi "glemmes i systemet", og vi svigtes ved ikke at tilkende os den førtidspension som vi har brug for.

Ægtefæller ser sig nødsaget til at lade sig skille, så den syge partner kan få hjælp.

Mennesker drives ud i selvmord pga. lange opslidende sagsforløb.

Vi befinder os i konstant utryghed omkring fremtiden.

Livet er en daglig kamp, da der mangler penge til helt basale udgifter såsom mad, tøj, medicinudgifter og transportudgifter til/fra lægeundersøgelser og arbejdsprøvninger.

Mange har end ikke penge til huslejen, så man risikerer også at komme til at stå på gaden uden bolig.

Vi har ingen livskvalitet på grund af alt dette.

Dertil kommer, at boliglån og andre tidligere stiftede lån, man ikke har mulighed for at afdrage på, vokser.

Vi mener, at det må være en overskridelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 5 og 25.

Beskæftigelsesministeren fokuserer meget på, at syge skal vende tilbage til arbejdsmarkedet. Men han er også nød til, at erkende at nogle er så syge at de ikke kan vende tilbage til arbejdsmarkedet.

Regeringens ønske om, at der højst må komme 13.800 nye førtidspensionister om året, har vist, at regeringen tror det drejer sig om kvoter og ikke om syge mennesker

Det ses tydeligt, at der er sket et markant fald i tilkendelser af førtidspensioner og tendensen fortsætter. Der blev, i 2006 tilkendt 13% færre førtidspensioner på landsplan, set i forhold til samme kvartal i 2005.

Det nytter ikke at regeringen sætter et max på 13.800 nye tilkendelser af førtidspension, når der er flere mennesker end det antal, der ikke kan vende tilbage til arbejdsmarkedet og derfor må tilkendes førtidspension.

Følgende tekst i Pensionslovens § 15; stk. 2 siger:

"Tilkendelse af førtidspension forudsætter, at alle aktiverings-, revaliderings- og behandlingsmæssige samt andre foranstaltninger, der ikke kan forbedre erhvervsevnen, har været afprøvet, og at erhvervsevnen ikke varigt kan forbedres".

(Understregning foretaget af Pia Mortensen)

Denne tekst giver kommunerne mulighed for at trække sager i langdrag i årevis. Lovteksten er udflydende og beror alt for meget på skøn, hvilket udnyttes af kommunerne, til det yderste.

Formanden for Foreningen til Borgernes Retssikkerhed John Bull, udtaler:

”Min påstand er, at hvis en borger ikke har resterhvervsevne, så må denne borger være død. Alle levende borgere har en resterhvervsevne, om det så kun drejer sig om at sidde på en stol og lave trafiktællinger, eller slikke frimærker o.s.v. Mon ikke det altid vil være muligt at finde noget beskæftigelsesterapi for at ”bevise”, at der er en resterhvervsevne?”

Sager trækker unødigt i langdrag.

1.) Kommunerne overholder generelt ikke lovgivningen på området.

De sørger ikke for, at lave helhedsvurderinger af den enkelte tidligt i forløbet, løbende foretage denne helhedsvurdering, og sygdomsafklaring. De sørger ikke for, at undersøge om den syge kan få hjælp efter anden lovgivning. Ligeledes oplyser de ikke borgeren om borgerens rettigheder.

2.) Egen læge- og speciallægers konklusioner tilsidesættes, eller man undlader helt at indhente dem.

Istedet bruger kommunerne deres egne lægekonsulenter/sociallæger, til at komme med vurderinger af sygdommen, eller borgeren henvises til en af kommunens egne samarbejdspartnere.

Dette forlænger en afklaring af vores forløb.

Lægekonsulenter/sociallæger der iøvrigt lønnes med ca. 60.000 kr. om måneden.

3.) I årevis slæbes syge mennesker gennem den ene opslidende arbejdsprøvning efter den anden, blandt andet fordi kommuner tilsidesætter konklusioner om, at der ikke er resterhvervsevne.

Ventetiderne på at komme i arbejdsprøvning er ofte meget lange. I Odense er der 12 måneders, eller mere, ventetid på at komme i arbejdsprøvning. Også dette medvirker til at trække sagerne i langdrag.

4.) Vi har mulighed for at anke kommunens afgørelse, hvis en sådan foreligger. Ofte besvarer kommuner ikke på breve.

Men for hver gang vi skal anke, kan der lægges 3 – 12 måneder oveni sagsbehandlingen. Mens ankesagerne kører, går vores sager i stå.

Ombudsmanden siger, at det er forudset, at mange mennesker kommer i klemme i dette system og at tallet kun vil øges så længe reglerne er, som nu.

Kommunerne følger, alt for ofte, ikke Lov om Aktiv Socialpolitik § 12 b.

Kommunerne overholder ikke Retssikkerhedslovens § 5 til 7

Beskæftigelsesministeren ser tilsyneladende gennem fingrene med, at kommunerne ikke overholder lovgivningen på området.

Spørgsmålet er derfor, hvordan kan kommunerne modtage refusion fra staten efter Lov om Aktiv Socialpolitik § 100 a?

Vi mener derfor, at beskæftigelsesministeren handler direkte uansvarligt, idet han ikke overholder sin tilsynspligt overfor kommunerne og ikke sørger for, at der er konsekvenser for kommunerne, når de ikke overholder lovgivningen på området ved, blandt andet, fratagelse af refusion fra staten.

Som det er nu placeres syge mennesker på kontanthjælp. De udsættes for langvarig og opslidende sagsbehandlingsforløb og tilkendes ikke den førtidspension de har ret til.

Dette er ikke forsvarligt.

At beskæftigelsesministeren har et menneskesyn, der retfærdiggør denne behandling af syge, er helt uacceptabelt.

Det må være klart, at beskæftigelsesministeren er bekendt med disse problemer.

Oppositionen har i årevis, gjort regeringen, beskæftigelsesministeren og socialministeren, opmærksom på, at der er store problemer på området.

På trods af vedvarende henvendelser fra oppositionspartierne, en lang række organisationer såsom; HK, 3F, Gigtforeningen, Landsforeningen for trafikofre, samt en lang række enkeltpersoner, afviser beskæftigelsesministeren konsekvent, at gå ind og gøre noget.

Der må nødvendigvis ske ændringer på området.

Vi mener:

1.) at loft over sygedagpenge helt bør afskaffes. Det vil sige, at alle sygemeldte har ret til sygedagpenge indtil vedkommende enten er blevet rask, har fået bevilliget revalidering, flexjob eller førtidspension.

2.) at teksten i Pensionslovens § 15; stk. 2 bør ændres så den sikrer, at kommunerne ikke længere har økonomisk interesse og derved trækker syge mennesker gennem en umenneskelig behandling.

Der skal være etisk og tidsmæssig grænse for, hvormeget og hvorlænge kommunerne kan udsætte syge mennesker for noget, der på det nærmeste tangerer hen i mod en form for pineri i det sociale system. Dette må præciseres i lovtæksten.

3.) at beskæftigelsesministeren bør overholde sin tilsynspligt overfor kommunerne og sørge for, at der sker konsekvenser for de kommuner der ikke overholder lovgivningen.

4.) at stat og kommune deles om udgifterne til sygedagpenge, revalidering og førtidspension.

Derved fjerner man kommunernes økonomiske kassetænkning.

Afslutningsvis skal vi oplyse, at der næppe er mange, om nogen, der frivilligt vælger at gennemgå et så opslidende og ydmygende forløb, som en revaliderings eller pensionsansøgning er, uden at være reelt syge.

Det kan være svært at sætte sig ind i, hvor stressende og opslidende det er, konstant at trækkes rundt i systemet, når man ikke selv har prøvet det.

Man kæmper mod et system af mistro. Sagsbehandlere der ikke magter deres opgave.

Langtrukne sagsbehandlinger og ankesager. En lang række undersøgelser/behandlinger, arbejdsprøvninger og utallige møder på kommunen.

Dertil kommer de økonomiske konsekvenser af den langvarige sagsbehandling og kontanthjælp.

Alt dette samtidigt med, at man skal lære at forholde sig til sin sygdom og de konsekvenser sygdommen har nu og på sigt.

Der er derfor ikke ressourcer til at tage vare på sig selv og forsøge at få det bedre.

Det er en helt igennem urimelig og umenneskelig belastning at udsætte syge mennesker for.

Beskæftigelsesministeren kan ganske enkelt ikke fortsætte med, at sidde overhørig, at syge borgere behandles på denne måde. Han må se at være sig sit ansvar bevidst.

Dette er vores mening, på vegne af alle syge mennesker i velfærdsstaten Danmark.